UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

tiones, videlicet vnā ꝓpriam, aliā improptiā ſeu vnā largā, aliā ſtrictam, vel ſignificatio verborū quoquo modo poſsit trahi ad plura, tunc ſi appareat de mēte teſtatoris ex cōiecturis, ſeu ex alijs diſpoſitis in teſtō, ſtamus mēti, non attēta verborū ſignificatione ꝓpria, ſeu ſtricta. d.l. nō aliter, l. ſi ſeruus pluriū in fi. de leg. j. Sed qñ verba aliquod modo ex ꝓpria, vel impropria ſignificatione à iure data nō poſſunt adaptari ad coniecturatā mentē teſtatoris, tunc nullo modo attendimus mētē, ſed verba ipſa; ita reſpōdet Bar. tex. in d.l. non aliter in l. ī ambiguo. ff. de reb⁹ dub. & facit id, qđ voluit gl. in d.l. cū virū in verbo voluntas, & ibi Salic. in fin. & faciunt, q̄ habent ꝑ do. Anto. in ꝯſi. 57. Sed verba, q̄bus Amicus fuit ſubſtitutus, clarè, & expreſsè importāt, ꝙ vno ex filijs moriēte in pupillari ætate ipſe Amicus ſit ſubſtitutus, & mens teſtatoris ꝯ̃ria nō pōt ꝯuenire ꝓpriæ, nec impropriæ ſignificationi illorū, ergo ꝑꝑ mentē p̄ſumptā non eſt recedēdū à verbis; & ad ꝓpoſitum facit id, qđ voluit Pau. de Caſt. in conſi. 349. In Chriſti nomine, præſens dubiū &c. per not. ꝑ Bartol. in l. quamdiu. ff. de acquiren. hæredi. in fin. vbi ſtatur verbis in materia ſubſtitutionis factæ filijs, non attenta præſumpta mente teſtatoris, quæ nō cōuenit

10 propriæ, nec impropiæ ſignificationi verborū: † quādo enim verba teſtī non poſſunt adaptari ad vnum ſenſum, non debemus illum capere, poſito, quòd pręſumpio apud nos ſit, teſtatorē illum ſenſum, habuiſſe, & facit tex. in l. ſi cui, & in l. ſi alij ff. de vſufruc. lega. & in d.l. in ambiguo, & ibi Paul. de Caſtr. & Alexan. in terminis in conſil. 129. in vj. vol. in ij. col. qui reſpōdet ijs, quæ voluit Bar. in l. gallus. §. etiam ſi à parente. ff. de liber. & poſthum. In reliquis me remitto ijs, quę ſubtiliter, & copioſè adduxit do. Cōſultor in ſuo cōſilio edito ad fauorem dicti Amici, & quamuis fuerim de ſimplici ſubſcriptione requſit⁹, tamē, vt Amico plenius ſatisfacerem, hæc ad corroborationem iurium amici mei addere volui. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Ius accreſcēdi inter ſubſtitutos ꝑ fideicōmiſſum locū habet.*
2 *Coniunctio verbali ſolum quando ſit.*
3 *Ius accreſcendi à coniunctione prouenit.*
4 *Locum non habet inter ſucedentes diuerſo iure.*
5 *Nec in diſpoſitionibus modificatis.*
6 *Hæc verba ita tamen p̄cedentem diſpoſitionem reſtringunt.*
7 *Diſpoſitionem generalem ad certum caſum reſtringēs quoad alios prohibere velle videtur.*
8 *Hæc verba id eſt, videlicet, ſcilicet. & ſimilia quomodo ſtēt.*
9 *Ius accreſcendi locum non habet, quando teſtator taxatiuè loquutus eſt, illudq́; prohibuit.*
10 *L. lucius. §. quæ habebat. ff. ad trebel. declaratur.*
11 *Declarans nihil noui addit.*
12 *Præcedentia ſequentibus, & ècontra quando declarentur.*
13 *Quis in aliquo caſu diſiūctus, & in aliquo cōiūctus eſſe pōt.*
14 *Vxor relicta dña, maſſaria, & vſufructuaria omnium bonorum teſtatoris, donec vixerit, poſt mortē filij hæredis à patre inſtituti integrum vſumfructum omnium bonorum teſtatoris conſequi debet, licet adſint ſubſtituti pupillariter, vel per fideicommiſſum, vel alij hæredes filij.*

EPITOME.

INTER coniūctim, & generaliter ſine diſcretione partium in una, eademq́; oratione ſubſtitutos, quorū aliquibus poſtea partes certæ in diuerſis orationibus aſſignatæ fuerunt, ius accreſcendi locū nō habet.

Vxor relicta dña, maſſaria, & vſufructuaria omniū bonorum, donec, caſtè vixerit poſt mortem filij omnium bonorum integrū vſum fructum conſequitur.

CONSILIVM LXXII.

VISIS, & diligēter cōſideratis verbis omnibus, clauſuliſq; apoſitis in teſtō Iuliani, & ꝯſilijs vtriuſq; partis cū ſubſcriptionibus quāpluriū doctorū, q in hac materia iuris accreſcendi ardua ſanè, & perdifficili doctè ꝓfecto, ac ſubtiliter loquuti ſunt, quamuis ex rationibus, iuribus, & argumētis vtrinq; deductis cuilibet vel doctiſſimo prima facie valde dubium foret, cui parti eſſet adhærendū, utrum ſentētiæ domini Vincētij, q partes matris, & ſororum Frāciſciantonij filij dicti Iuliani tuendas ſuſcepit, an verò domini Saluatoris de Spoleto, q filiorū Marcelli ſubſtitutorum, ꝓut in teſtamento, acerrimus defenſor fuit, tamen per veros iuris tramites eundo ad fauorem matris, & ſororis concludēdum eſſe arbitror, ꝙ ipſæ tanquam hæredes dicti Frāciſciantonij ſiue ab inteſtato, ſiue ex teſtameno, aut alij hæredes ab eo inſtituti quoad portiones eorū qui Iuliano teſtatori p̄deceſſerūt, p̄ferri debent filiis Marcelli, ad quos portiones p̄dictæ peruenire nō poſſunt ex iure accreſcendi, qđ in hoc caſu locū non habet, veluti infra declarabitur. Omittam autem plurima, q̄ vera ſunt, & ꝓ veris à dictis ꝯſultoribus p̄ſupponūtur:

1 illud † nāq; in primis veriſsimum eſt, iuri accreſcendi locum eſſe ēt in ſubſtitutione fideicōmiſſaria, vel inter ſubſtitutos per fideicommiſſum, vt docto. cōmuniter videnť præſupponere in l. lucius §. quæ habebat ff. ad trebel. & Bal. in l. vnica quæſt. 9. C. qñ non peten. part. per text. in d. §. q̄ habebat voluit teſtatorē poſſe prohibere ius accreſcendi in fideicommiſſo vniuerſali, ergo expreſſè innuit, quòd ſi non eſſet prohibitum, locum habere poſſet: idem & clarius voluit Bar. in conſil. 53. Cecharellus decedens per tex. in l. vnica §. hæc aūt C. de caduc. tollen. & in l. filius §. diuus Seuerus ff. de legat. j. Bar. in d.l. vnica §. his ita C. de caduc. tollen. in vltim. colum. verſ. oppono, Iaſ. in l. re cōiuncti. in iij. quæſtio. princip. circa colu. 50. ff de legat. iij. & eſt de mente Bar. in l. hæredes mei §. cum ita in oppoſ. & in vlti. colum. ff. ad trebellia. Et quāuis nōnulli ꝯ̃rium tueri auſi ſint, gloſ. videlicet & Cyn. in d. §. his ita, & Moder. quidam Papien. in ſua practica: tamē eorum opinio tanquam cōmuni contraria non eſt attēdenda. ¶ Illud etiam pro vero abſque dubio præſupponitur, quòd quoad tertiā partem, in qua filij Marcelli, & Marſilianus ſimul & cōiunctim verbis tantū ſubſtituti, & vocati fuerunt, locus fuit iuri accreſcēdi, & portio Marſiliani, qui teſtatori prædeceſsit, portioni filiorum Marcelli, ipſis volentibus, accreuit, ad ea,

2 quæ habentur ꝑ Bal. in d.l. vnica in d. ix. q. † Marſilianus enim, & filij Marcelli ſub vna, & eadem oratione fuerūt vocati, patribus inter eos diſtributis, & aſsignatis: Vnde ſequitur, quòd coniuncti verbis tantum, & nō re dicūtur: nam quoties verba teſtatoris perſonas coniungunt, & portiones ſeparant, ſolum verbalis ꝯiunctio inducitur, vt voluit Bald. in d. §. his ita colu. ibique tex. eſt, vbi Barto. & omnes in d.l. re cōiuncti, ibique Iaſ. in ij. notabi. glo. & docto. in l. ſi ita quis ff. de hæredi. inſtituen. Igitur inter eos quoad partes inter ipſos diſtributas, & aſsignatas locus iuri accreſendi fuit, cū nullus alius magis coniunctus, videlicet re, & verbis fuerit, vt rectè intuenti probat tex. in d.l. re coniuncti, & in l. item quòd ſabinus §. j. ff. de hęredibus inſtituendis. Et ita doctores cōmuniter tenent poſt Bartolum in d.l. re coniuncti, vt Iaſ. ibidem refert colum. 31. in verſicu. expeditis. Et hæc nulli dubia fore exiſtimo. ¶ Sed maior eſt hæſitatio, in qua difficultas verſatur, an reſpectu filiorum Marcelli, vel portionū ſuarum locum habeat ius accreſcendi quoad portiones Philippi, & Bernardini, q in duabus tertijs, & ſic in duabus

bus

[...]ibus ex tribus ſubſtituti fuerunt, ſimulque ad
[...]cati, & coniũcti re & verbis, ex quo nõ diſcre-
[...]p⁹, ſed ſub vna oratione vocati ſunt iuxta ea,
[...]tur in d.l.re coniuncti, & in l.coniunctim cũ
[...]ff.de leg.3. Et iuri accreſcendi locũ eſſe demõ
[...]dent illa, q̃ dominus Saluator vna cũ alijs, q
[...] cõſilio ſubſcripſerũt, pleniſsimè cumulauit, q̃
[...]repeto. ¶ Quibus tñ non repugnantibus, ſen-
[...]cõtrariã puto veriorẽ eſſe ꝙ filij Marcelli quo
[...]tiones, in q̃bus Philipp⁹, & Bernardinus fuerũt
[...]ſtri, nõ ſint dictis ſororibus pferẽdi, cũ inter ip
[...]ri accreſcẽdi locus eſſe nequiuerit: nã filij Mar
[...]nullo modo, videlicet nec re, nec verbis Philip
[...] Bernardino coniuncti fuerũt, † ius autẽ accre
[...]à coniunctione prouenit. d.l.re coniuncti, &
[...]iunctim, & d.l.vnica. C.de caduc.tollen. & C.
[...] nõ peten.par. & hoc veriſsimũ eſt: oẽſque in
[...]ſa cõſulentes fatentur, ꝙ ſi filij Marcelli nõ eſ
[...]lippo, & Bernardino coniũcti, abſque dubio
[...]ſent admitti, ſed oĩno excluſi forent. Quòd
[...]re, nec verbis coniuncti ſint, conſtat, q̃a inter
[...]res hr̃ditatis diſtributæ fuerũt, nã Philippus,
[...]dinus ad duas tertias ex tribus, ad aliam ve
[...]ro p dimidia filij Marcelli vocati ſunt: quæ
[...]m diſcretio facit ipſos dici re diſiũctos: fue
[...]hi vocati in diuerſis orationibus habenti
[...]tionem, ac determinationem p ſe, neque
[...] vno verbo, ſed à diuerſis, vt ex teſtamen
[...] hoc igitur cõſtat ipſos eſſe etiam verbis
[...]per ea, quæ cõſulẽtes quoque admittunt,
[...]tur in d.l.re coniuncti, & ſcribentes oẽs
[...], & Bar.in d.l.lucius §.quę habebat. ¶ Nec
[...]dent illa prima verba, q̃bus ſimpliciter ſub
[...]ne, ac nulla de partibus mẽtione facta, ſed
[...]natè ſimul vocati fuerũt Philipp⁹, Bernar-
[...]ilianus, & filij Marcelli, nam ſi hæc prima
[...] coniuncta quoad effectũ iuris accreſcẽdi
[...]beret, profectò ſequeretur, ꝙ ẽt per ius ac-
[...] vocatę dicerentur filię tres teſtatoris in ea
[...]tione ſimpliciter, & indeterminatè vnà cũ
[...]tutis expreſſæ, & denominatę; quod q̃dem
[...]urdũ eſſet, tum q̃a filiabus res certæ particu
[...]s verò partes hr̃ditatis quotitatiuæ aſsigna-
[...]nt, † & inter ſuccedentes diuerſo iure locũ
[...]bet ius accreſcendi, vt inter legatarios, ſeu fi-
[...]illarios particulares, & ĩter eos, qui ſunt vni-
[...]er inuitati, ar. eorum, quæ habentur in l.j.§.ſi
[...] & in l.ex facto ff.de hære. inſtit. ĩ l. quoties. C.
[...] per Bar. & alios in d.l.re coniũcti, Bar. in l.ſi
[...]obus ff.de iure patron. Bal.in auth.pterea C.
[...] & vxor, & in d.l.vnica in 6.q.tum q̃a ius ac-
[...]di, q̃d venit ex tacita mẽte teſtatoris iuxta tex.
[...]ibi habent, in l.ſi Titio, & mœuio ff.de leg.2.
[...] caſu noſtro haberet cõtra mentẽ teſtatoris,
[...] filias ſuas ad hæreditatẽ, ſeu illius quottã ad
[...] ſolũ ad res particulares, & ſic vt legatarias
[...] l.quoties, Ang.poſt Bar.in l.huiuſmodi §.qui
[...] de leg.1. ¶ Hæc ſententia confirmatũ, † nã quã
[...]t oratio, & diſpoſitio ſimplex, ac indetermi
[...] quã plures coniuncti re, & verbis dici poſ-
[...] immediatè ſequatur alia, q̃ præcedentẽ deter-
[...] limitaret, atque reſtringeret, diſiũgẽdo pri-
[...]unctos, tunc quoad effectum iuris accreſcẽ
[...] prima coniunctiua, ſed ſequẽs diſiunctiua at-
[...] tex.eſt, quẽ ita intelligũt Ang. & Ioã.de Imo.
[...] habebat, vbi mater, marito inſtituto, filiũ, &
[...]em coniunctim, & indeterminatè ſubſtituit in
[...]demque oratione, deinde per illa verba ita tñ
[...]trinxit, & limitauit primam diſpoſitionem cõ
[...]ctum, & determinatam, illos re, & verbis diſiun

gendo, dubitatur ibi, an portio nepotis deficiẽs filio
accreſcat: & non accreſcere concluditur, nã ſecũdũ
Ang. & Imol. attenditur non pdecedens coniunctio,
ſed ſubſequens diuiſio, q̃ ad p̃cedentia venit reſtricti
uè, ac limitatiuè dicẽdo ita tñ &c. quod quidẽ ibi cõ-
tingit, quia oratio ſubſequens diſiunctiua venit ad p
cedentẽ coniunctã limitatiuè, & reſtrictiuè, vt volũt
Bal.in l.vnica ĩ 3. q. ibi quoad tertiũ in verſi.q̃d ergo
col.7. & in l.j.circa finẽ in verſi.denuo quęro. C.de ſe.
cun.nupt. & in l.ſi q̃s ſolidum.ff.de hęred.inſtit. Iaſ.in
d.l.re coniuncti colu.54.ibi quintus caſus, Ange.in l.
planè.§.fi. vbi Iaſ.in 6.notab.ff. de leg.j. & ſentit Paul.
6 Caſtr.in d.§.quæ habebat poſt prima verba; † nã hęc
verba ita tamen ſunt reſtrictiua, modificatiua, ſeu li-
mitatiua, vt pbatur in l.vbi adhuc, & ibi Salic. ad hoc
illum text.ponderat C.de iure dot. Iaſ. in l.1.ff.ſi quis
ius dicen.non obtemp.in verſi.adde, Franciſ.Curt.in
conſi.49.colu.25.verſi.cõfirmantur &c. & in conſil.
57.col.j.per q̃ verba reſtrictiua, & limitatiua, ſeu mo
dificatiua ita tamen, de quibus in d.§.quæ habebat, te
ſtator cenſetur ius accreſcẽdi inter coniunctos pro-
hibuiſſe, prout in noſtris terminis admittũt domini
conſulentes ad fauorem filiorum Marcelli, & eſt de
mente Barto. & Imol.in d.§.quæ habebat, ſumman-
do illum text. ꝙ per illa verba ita tamen ſubſequẽtia
primam diſpoſitionem coniunctiuam diſpoſitio pri
ma modificata dicatur: & hoc eſt, quod voluit dice-
re Bald.in d.l.vnica in q.9.C.quando non peten. par.
& in l.ſi quis hæres inſtituatur in vlti.charta.ff.de hæ
red.inſtituen.per tex.in d.§. quæ habebat, ꝙ teſtator
poteſt inter illos ius accreſcẽdi phibere, inter quos
de iure locũ habiſſet, ac etiam id, quod voluit Bald.
alijq; ſequuntur in d.l.vnica in 3.q.colum.7. & in d.l.
1.C.de ſecun.nup. ꝙ in d.§.q̃ habebat ideo ius accre-
ſcendi locũ nõ habuit, q̃a teſtator taxatiuè loquutus
fuit: neq; aliter ibi apparet eũ phibuiſſe, vel taxatiuè
loquutũ eſſe, niſi p illa verba ita tñ: quę cũ ſtent reſtri
ctiuè, limitatiuè, ſeu modificatiuè, teſtator p ea cẽſe-
7 tur voluiſſe phibere, & taxatiuè loqui: † nam q̃ gene
ralẽ diſpoſitionem reſtringit, eamq; ad caſum certũ
limitat, & modificat, dicitur quoad alios voluiſſe p-
hibere, cum quoad caſum expreſſum taxatiuè loqui
cenſeatur l.cum prætor cum ibi no ff.de iudi. l.natu-
ralis.§.ſed ſi facio cũ gl.in ver.præſtes. ff. de præſcrip.
ver. Bald. & Alex.in l.1.C.de diuer.reſcrip. & faciunt
quæ habentur per Barto.in l.quæſitum.§.fi. in fi.ver.
ff.de fund.inſtruc. ¶ An autem in noſtris terminis il
la verba, hoc modo videlicet, ſtent expoſitiuè, & de-
claratiuè, an verò limitatiuè, reſtrictiuè, ſeu modifi-
8 catiuè, & cõſequẽter phibitiuè, & taxatiuè? † Quãuis
hæ dictiones ideſt, videlicet, & ſcilicet ſoleãt alias ſta
re expoſitiuè, & declaratiuè, ſeu gratia dubitationis
tollendæ, vt in l.j.ff.de pactis, quãdo expreſsè cõſtat
diſponẽtẽ id feciſſe gratia dubitationis tollẽdæ, vt q̃a
prima diſpoſitio idẽ in effectu importet, quod ſecun
da, & è contra d.l.1.l.ideſt.ff.de cond. & demõ.l.cum
erat, & ibi glo.ff.de annuis lega. §.nominatim inſtit.
de exhæred.liber.l.adeò.§.quod ſi.ff.de acquiren.re-
rum dom. c.ſtatutum il 2. in princ. ibiq; domin. de
hæret.in 6.cum alijs, Tamen quandoque etiam ſtant
limitatiuè, reſtrictiuè, & taxatiuè, vt dicit Bartol.in l.2.
1.ff.ad l.aquil. & in j.conſtit.Cod.in prin.l. maximũ
vitium.de lib.prætor. & hoc cõtingit in caſu, quãdo
hæ dictiones inter diſpoſitionẽ generalẽ, & ſpecialẽ
ponũtur, nam ſi generalem, & indeterminatam ſub-
ſequatur ſpecialis, ac particularis mediãte hac dictio
ne videlicet, ſcilicet, vel ideſt, tunc ſemp intelligũtur
ſtare limitatiuè, reſtrictiuè, & modificatiuè, & ſic ta-
xatiuè, ſeu prohibitiuè: & cõſequẽter tũc diſpoſitio
ſequẽs diſiunctiua, q̃ partes cõtinet, dicitur reſtringe
re, &

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

re, & limitare, ſeu taxare primã diſpoſitionẽ genera-
lẽ, illique derogare, ſiue ſimul inter pſonas honora-
tas, ſiue inter res, vt notab. voluit Bart. in l. quæſitũ in
fi. 4. col. in verſi. ſi verò proferat à ſciente ff. de fund.
inſtr. cuius verba ſunt hæc, Aut fuit facta numeratio
ſpecierũ cauſa taxationis, ſeu limitationis, & hoc cõ
ſtat, & tũc ſine dubio generis pcedẽtis ſignificatio mi
nuit l. legata in 2. reſpon. ff. de ſuppell. leg. hoc aũt cõ
ſtat, quando appoſuit verbũ ideſt, vel verbũ ſcilicet,
vel verbũ videlicet: Hæc verba apertè innuũt, ꝙ quã
do inter perſonas honoratas, vel inter res poſt gene
ralẽ diſpoſitionẽ ſequit̃ ſpecialis, & particularis per
has dictiones, vel alterã ipſarũ, tunc conſtat teſtatorẽ
voluiſſe limitare, taxare, & reſtringere præcedentẽ
diſpoſitionẽ generalẽ, & indeterminatã, illique dero
gare. Colligitur etiam ex verbis Bart. ibi idem eſſe di
cere, ꝙ verba ſint expreſſa cauſa limitationis, & dice
re cauſa taxationis, & conſequenter has dictiones ſta
re etiam taxatiuè, quãdo limitatiuè, & reſtrictiuè ſta
re dicuntur, vt ibi: Quod optime facit pro declaratio
ne eorum, quæ dicta ſunt ex mente Bal. & aliorum,
de quibus ſupra, dum dicunt, ꝙ idcirco ius accreſcẽ-
di in d. §. quæ habebat locum nõ habet, quia teſtator
taxatiuè, & prohibitiuè loquutus eſt per illa verba re
ſtrictiua, & limitatiua ita tamẽ &c. Sed ĩ caſu, de quo
agitur, poſt diſpoſitionem generalem, & indetermi
natam, per quam coniuncti re, & verbis dicebantur,
fuit poſtea à teſtatore ſciẽte adiecta oratio, & diſpo-
poſitio diſcreta, & particularis hoc modo videlicet
&c. ergo dicit̃ cõſtare, ipſum teſtatorẽ voluiſſe p ſe-
quente reſtringere, limitare, & cõſequẽter taxare pri
mã generalẽ, illique derogare: Quo fit, vt ius accre-
9 ſcẽdi ceſſet, † ꝙ locũ nõ habet, quando teſtator taxa-
tiuè loquutus eſt, Bal. in d. l. vnica in 3. q. & in d. l. j. C.
de ſecund. nup. cũ alijs, nec quãdo illud ꝓhibuit, vt p
eundẽ in d. l. vnica in 9. q. & in d. l. ſi qs ita hæres inſti-
tuatur, & loquẽdo taxatiuè, & reſtrictiuè cenſet velle
prohibere, & derogare. ¶ Nec prędictis aduerſatur,
quicquid dixerint Ang. Imo. & alij, ꝙ tex. in d. §. quæ
habebat non loquit̃, quando teſtator in prima diſpo
ſitione coniunxit re, & verbis, deinde in ſequẽti ora-
tione diſiunxit, aſsignando partes certas in diuerſis
orationibus: nã ibi in prima diſpoſitione filius, & ne-
pos ſimul vocati nõ fuerunt, ſed filius tantũ, deinde
in ſecunda nepos, & filius in diuerſis orationibus, di
uerſiſque quotis, & ſic diſtributiuè, & diſiunctiuè vo
cati ſunt: Nil mirũ igitur, ſi ius accreſcendi locũ nõ
habet p ea, q̃ habẽtur in d. l. re coniuncti, & in d. l. vni-
ca cũ alijs: itaque eſt de mente Pauli Caſt. in d. §. q̃ ha-
bebat: Quia reſpondet̃ primo, ꝙ & ſi dici poſſet, tex-
tũ in d. §. quæ habebat intellectũ, de quo ſupra, nõ pa
ti, ſed illũ, quem Paul. ibi ponit (quod negatur,) tamẽ
prædicta cõcluſio redditur vera, & ſubſtineri põt ex
iis, quæ ſupra dixi ex mente Bal. Ang. Iaſ. & doct. cõ-
muniter, de quibus ſupra, qui volunt, ꝙ quoties teſta
tor in prima diſpoſitione aliquos coniunxiſſet, puta
generaliter, & indeterminate diſponendo, deinde
poſt generalem diſpoſitionem cauſa taxationis, & li
mitationis, puta per illas dictiones videlicet, ideſt, &
ſimiles diſpoſitionem feciſſet particularem, & ſic di
ſtribuiſſet, & diſiunxiſſet, tunc ius accreſcẽdi locum
habere nequeat, quia ſic teſtator illud prohibuiſſe vr̃
10 per prædicta. ¶ Secũdo reſpõdeo, † ꝙ in d. § quæ ha
bebat dici poteſt factam fuiſſe diſpoſitionem genera
lem, in qua filius, & nepos ſimul & ſimpliciter, con-
iunctimque vocati fuerunt: nã, vt colligit̃ ex illo tex.
filius vocabatur Caius, nepos verò Seiꝰ, & ibi mater,
quæ maritum inſtituerat, grauauit illum per hęc ver
ba Titius maritus meus mihi hęres erit, peto, fideiq;
eius committo, vt qcquid ex hæreditate mea ad eũ per
uenerit, cũ mori cæperit, id reſtituat Caio, Seio filio
noſtro, ita tñ &c. per q̃ verba mater dicit̃ expreſsè ad
fideicõ. vocaſſe nõ modo filiũ Caiũ, ſed ẽt nepotem
Seium, q ita nominabat̃, vt ex ſequẽtibus cõſtat. ¶ Et
ſi diceretur ex oppoſito, ꝙ ſub illiꝰ verbis Caio, Seio
voluit ſolũ filiũ inuitare, q ita vocatus erat, vt patet
ex illis verbis filio noſtro, & ita intelligit ibi Paul. de
Caſt. reſpõdeo, ꝙ per ea verba filio noſtro indefinitè
poſita voluit determinare tàm Seium nepotẽ, quã
Caiũ filiũ, cũ ad vtrumque referant̃, & in vtroque ve
rificent̃, quoniã filij appellatione in vltimis volunta
tibus non ſolum deſcendentes primi gradus, ſed etiã
nepotes comprehenduntur: quinimmo nepotes no
ſtros dulciori nomine, quam filios appellare nõ poſ-
ſumus l. liberorum in fin. ff. de verb. ſigni. Et ita intel-
ligendo procedit intellectus Ang. Imol. & aliorum
ibi, qui illum text. intelligunt, ꝙ in prima diſpoſitio-
ne fideicommiſſaria generali ambo vocati fuerint.
¶ Et poſito etiam, ſed non cõceſſo, ꝙ in caſu noſtro
ſecũda diſpoſitio diſcreta inducta per illa verba hoc
modo videlicet eſſet primæ declaratiua, vt volũt cõ
ſulentes pro filijs Marcelli, adhuc tñ dico nõ debere
eſſe locum iuri accreſcẽdi: nam ex quo veriſsimum
11 eſt, † ꝙ ille, qui declarat, nihil de nouo addit, ſed ſo-
lum id, quod eſt, detegit clemen. 2. de electio. l. hære-
des palã §. ſed ſi nomina ff. de teſt. Gemin. & Moder.
in prohem. 6. Fulg. in conſi. 148. cum ſimil. in tantũ,
ꝙ omnia dicta in lege, ſeu diſpoſitione interpretan-
te, & declarante cenſentur prius dicta, & poſita in di-
ſpoſitione, ac lege declarata, quaſi nullo intermedio
interueniẽte iuxta l. nihil ff. de coniũgen. cũ emãcip.
lib. l. omnes C. de præſcrip. 30. annor. & C. de quadr.
præſcrip. & in auth. de filijs ante dot. inſtru. nat. c. is q
de electio in 6. ſequitur hinc, ꝙ omnia in caſu noſtro
dicta in ſecũda diſpoſitione diſcreta cẽſeri debẽt ex-
preſſa, ac poſita in prima diſpoſitione declarata, pe-
rinde ac ſi ibi relata, & poſita eſſent: quoniam ſequẽs
diſpoſitio declaratiua nil noui addit, ſed ſolũ detegit
id, quod in prima continebatur ex mẽte teſtatoris, q̃
in primis eſt in fideicõmiſsis conſideranda l. cum vi-
rum, & gl. in l. volũtatis C. de fideicõ. cũ ſimilibus. Er
go ſequit̃, ꝙ ex dicta prima diſpoſitione iũcta decla-
ratione ſubſequuta ipſi filii Marcelli ſubſtituti nõ di-
cunt̃ Bernardino, & Philippo coniũcti, ſed diſiuncti
re, & verbis, cũ in diuerſis orationibus, & ad diuerſas,
diſcretaſque portiones vocetur, & ideò inter eos lo-
cus iuri accreſcendi eſſe nõ põt, quod nõ dat̃ in fidei
cõmiſsis, & legatis inter diſiunctos re, & verbis, quã
uis aliud ſit in inſtitutione hr̃dis, & in diſpoſitionibꝰ
directis, veluti fatent̃ doct. oẽs, Bal. & alii in d. l. vnica
in 9. q. & in d. l. re coniũcti poſt Bar. ¶ Nec obſtat, ꝙ
ex ſequẽtibus declarant̃ præcedẽtia ambigua, & è cõ
tra l. ſi ſeruus pluriũ in fi. & l. qui fili abus cũ ibi not. ff.
de leg. 1. l. nummis ff. de leg. 3. Sed in ſequẽtibus quã
do teſtator ſubſtituit Philippũ, Bernardinum, Marſi-
lianum, & filios Marcelli in caſu, quo ipſi teſtatori
nõ natus fuiſſet, hoc eſt non naſceretur aliquis filius
maſculus, ipſos verbis coniunxit, quamuis re diſiun-
xerit, vt colligitur ex verbis teſtamẽti, in quibus ſub
vna tãtum determinatione, & orationis vnitate eos
vocauit, illis aſsignãdo partes diſcretas, iuxta q̃ habẽ
tur in d. l. re cõiuncti cũ aliis, ergo idem dicẽdum eſt
in primo caſu ſubſtitutionis, de quo nos agimus, qa
reſpondetur, ꝙ ſi hæc ratio procederet, dicendum ẽt
eſſet, ꝙ in primo caſu reſpectu primæ diſpoſitionis
ſimpliciter, & indeterminatè factæ ipſi ſubſtituti ver
bis, & nõ re coniuncti dici deberẽt, ꝓut in vltimo ca
ſu vltimę ſubſtitutionis cõtingit: & tamẽ, vt ex verbis
dictæ primæ diſpoſitionis colligit̃, & fatentur conſu-
lẽtes ꝓ maſculis in ſuis cõſiliis, maſculi vocati in caſu

prima

diſpoſitionis verbis diſiūcti dicunť.¶ Et ſi di
poſtea ex ſequenti diſpoſitione facta per
hoc modo videlicet &c.inducitur diſpoſi
dico ꝙ ſimiliter etiā dicendū foret induci
diſiunctionem: qm̄ diuerſitatis rō non appa
dicta ſecunda diſpoſitio declaratiua ad pri
diſpoſitionem & ſimpliciter referatur, igiť ſi
vt inter vocatos in prima diſpoſitione rea
tio inducatur, idē de verbali dicēdū eſt, &
ꝙ vtroq; modo ſint diſiuncti.argu.l.nā
ff.de vulg.& pup. Præterea dico † ex ſequē
cedētia declarari,& è ꝯ, vt ſupra, niſi quod-
ſe ſuā determinationē, atq; declarationē ha
doli clauſula.ff.de verb.obl.l.cohęredi.§.qui
l.cū filio.§.filio ff.de vulg.& pup. c.cū dile-
de don.habeť in c.ſecundo requiris de app.
talis ſcriptura, ibique Doc.alij.ff.de leg.j.bo
& ibi ſcriben.in d.l.cohęrdi.§.qui partem, &
quæſitum in fi.ff.de fund.inſtruc.¶ Itaque ex
ſniam illam amplector, pro qua do. Vincē
Herculanis Frixius nuncupatus cōſuluit per
ple dixit, & ego vltra eū s̃.conſideraui, ex
ſunť fere oīa, & maximè vrgētia adducta
filiorū Marcelli, & præſertim dū dice-
teſtator pro cōſeruatione cippi, & agna
filiabus fœminis ipſius dictos maſculos fi
ſubſtitutos prętulit, eos tàm ex fideicō
ex vulgari ſubſtitutione vocādo, ita ex
te ꝯiecturata cēſendū eſt, ꝙ voluerit ēt
ferendos in hac directa ſubſtitutione, q̄
gis diſpoſitionē ex iure accreſcēdi reſul
Titio, & meuio.§.Iulianus.ff.de leg.2. &
mēte teſtatoris coniunctus per ius ac-
ipſis ſubſtitutis perfertur l. quidā teſtō ff.
pup.ergo multò magis hi maſculi sūt ipſis
preferēdi, cū & ex ſubſtitutione excluſis fę
fuerint, & per ius accreſcēdi, & ſic ex
mēte teſtatoris: facit ēt l.ſi viua.C.de bo.
ad hoc pōt reſponderi primo, ꝙ hi maſcu
venire ex iure accreſcendi, vt dictū fuit
cenſer ceſſat in eis hæc ſubſtitutio, & mens
teſtatoris, quæ ſub iure accreſcēdi cōtinetur
in teſtō cū ibi no.per Bar.ff.de vul.& pup. Se
dico, ꝙ qn̄ filiæ in caſu noſtro vellent venire
ex diſpoſitione teſtatoris, vel ex iure ac-
& ſic ex mente ipſius, tunc prędicta rō pro-
& maſculi tāquam magis dilecti eſsēt pręfe-
cū fœminæ veniant tāquā hęredes ex teſtō
teſtato Antonij Frācisci, in cuius bonis, &
reperiunť partes, in q̄bus Bernardinus, &
fuerunt ſubſtituti, quæ ꝑꝑ illorum obitū
Iuliani teſtatoris caducæ fuerūt effectæ
vnicā.§.pro ſecūdo.C.de cad.tol.rō, & argm̄
de coniecturata mēte teſtatoris ceſſat. Præ-
obiectio procederet, qn̄ de coniunctione
maſculorū conſtaret, vel ſaltem dubiū eſſet
ne, an cōiuncti foret: Sed hoc in caſu licet
reſpectu, & caſu fuerint cōiūcti, tn̄ in primo
licet ſi eueniret Antoniū Franciſcū dece-
filijs, non fuerunt cōiuncti, ſed diſiuncti, &
vt ex prædictis colligiť, ergo mēs cōie-
ceſſat argumēto l. ꝯtinuus.§.cū ita. ff.de ver.
ſimul, ꝙ ipſi in aliquo caſu cōiuncti, &
diſiuncti fuerint arg.eorū, quæ habenť in d.l.
quis pōt quoad quid dici ſubſtitutus, &
quid nō, vt de ſe patet, & in d.l.quidam teſtō
ff.de vulg.& pupil.¶ Interrogatus ēt fui,
facto dn̄æ Angelæ vxori, in quo teſta-
ipſam dn̄am, maſſariā, & vſufructuariā
bonorū ipſius teſtatoris, vnà cū infraſcriptis
ſuis hr̄dibus, donec caſtè vixerit, & vitā viduale ſer-
14 uauerit, dotiū ſuarū fructus cōmunicando, † vtrum
mortuo Antonio Frāciſco filio, & hr̄de ipſius teſtō
ris ſine filijs, & deſcendētibus, ꝑ cuius obitū bona hę
reditatis ad extraneos hæredes ſint peruentura, ipſa
vxor ſolū debeat habere alimenta, & pręminentiā il
lā quā in domo teſtatoris ipſo viuente habere con-
ſueuerat iuxta ea, quæ habenť in auth. hoc locū. C.
ſi ſecun. nup. mul. cū ſimil. illud in hoc breuiter re-
ctius exiſtimari puto, ꝙ mater mortuo eius filio hæ
rede à patre teſtatore inſtituto debeat habere, & con
ſequi integrū vſumfructū oīum bonorū teſtatoris,
præterquā ex legitima debita iure naturæ ipſi filio:
qm̄ licet legatū vim habere cœperit ex ꝑſona filij, q̄
fuit hæres, tn̄ ex quo in caſu noſtro legato hmōi fue
rūt adiecta illa verba, donec caſtè vixerit mortuo fi-
lio, debeť vxori vſusfructus, vt colligiť ex ijs, quę vo
luit Barto.in l.Titia.§.fi.ff.de lega.2.& in l.& ſi ꝯ, vbi
Imo.§.fi.ff.de vulg.& pup.& plenius ibidē Alex.col.
5.poſt Bened.de Plumbino, qui cōcludit, ꝙ qn̄ ſunt
adiecta illa verba, donec caſtè vixerit, vſusfructus in-
teger ēt à ſubſtituto pupillari debeť: Ergo & à ſubſti
tuto per fideic.vel ab hæredibus filij vſusfructus vxo
ri præſtādus erit, vt in terminis cōcludit, & declarat
ēt Alex.in cōſi.40.lib.j.vbi multa allegat, ad quæ me
remitto, aliter in allegationibus non inſiſtendo, q̄a
rem apertā, claramq; oībus eſſe exiſtimo, & ſi opus
eſſet, hanc opinionē tanquam cōem rationibus, &
auctoritatibus infinitis comprobarem: Nunc his
paucis contentus ſum. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Coniunctis verbis in ſubſtitutione, & fideicommiſſo totum fideicommiſſum per ius accreſcendi debetur, etiam altero ex ijs non extante.*

2 *Ius accreſcendi etiam inter fideicommiſſarios vniuerſales locum habet.*

3 *Copula quando in omnibus copulatis ſit verificanda, & qn̄ etiam in vno poſſit verificari.*

4 *Diſiuncta inter perſonas honoratas poſita quandoque in cōiunctam ex præſumptam mente teſtatoris reſoluitur, & è contra, & num. 7.*

5 *Et hæc præſumpta mens ex diſpoſitione iuris communis, & ſtatuti colligi poteſt.*

6 *Filius fratris concurrens cum patruo ſimul admittitur, & ſi ſolus extet, ſolus etiam ad fideicom. admittitur.*

8 *Subſtitutiones ſecundum ius commune, & ſtatutarium interpretantur, & regulantur.*

9 *Subſtitutione fideicommiſſaria facta duobus copulatiuè, ſi ſine liberis deceſſerint, ſubſtitutus admittitur, etiam altero tantùm ſic decedente.*

10 *Fideicōmiſſum ſi ſine liberis quando per clericū euaneſcat.*

11 *Clerico in ſacris cōſtituto grauato, ſi ſine liberis ſimpliciter vel ſi ſine liberis ex ſuo corpore, vel ſi ſine liberis legit. & naturalibus, an, & quomodo locus ſit fideicommiſſo.*

12 *Conditio turpis, & inhoneſta vitiatur, & non vitiat.*

13 *Cautioni locus eſt, vbicunque fideicommiſſo locus eſſe pōt.*

14 *Filij ſpurij, & nefarij non faciunt deficere conditionem fideicommiſſi, ſi ſine liberis.*

15 *Etiam ſi eſſent legitimati, & ſi non modo teſtator, ſed etiam grauatus in dignitate conſtitutus eſſet.*

16 *Subſtitutio facta ſub conditione, ſi deceſſerit ſine liberis, per ſolam exiſtentiam liberorum non euaneſcit, niſi etiam mortis tempore extent.*

EPITOME.

SVBSTITVTIONE facta fratribus inſtitutis inuicē de ſe ſuperuiuentibus, & prædefunctorū filijs ſub ꝯditione, ſi q̄s eorū decedat ſine liberis legitimis, & nālibus, aliquo ex dictis fratrib⁹, decedēte ſi-